

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ “ΟΜΑΔΑΣ ΛΕΥΚΟΡΩΣΩΝ ΑΝΑΡΧΙΚΩΝ ΣΤΗ ΒΑΡΣΟΒΙΑ” ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Μετά τις 24 Φεβρουαρίου, τόσο μεταξύ μας όσο και με συντρόφους/σες από διαφορετικές χώρες, συζητάμε συχνά για την κατάσταση στην οποία έχει βρεθεί η Ευρώπη. Γιατί ξεκίνησε ο πόλεμος; Πώς αυτός άλλαξε τις πολιτικές προοπτικές της περιοχής και ειδικότερα της Λευκορωσίας; Πώς νιώθουμε για το NATO; Είναι δυνατόν να υπηρετεί κάποιος στις ένοπλες δυνάμεις ενός κράτους και να παραμένει αναρχικός; Τέλος, τι πρέπει να κάνουμε, στα πλαίσια του πολέμου, όντας μέρος της διασποράς στην Πολωνία; Έχουμε καταλήξει σε μια συλλογική θέση για τα παραπάνω αλλά και για άλλα θέματα, τα οποία περιγράφονται στο κείμενο που ακολουθεί.

Γενική άποψη για την κατάσταση

Θεωρούμε πως είναι λάθος να μιλάμε για την σύγκρουση ως πόλεμο δι' αντιπροσώπων (proxy war) μεταξύ Ρωσίας και NATO. Σε αυτό το στάδιο, είναι ο πόλεμος του ουκρανικού λαού ενάντια στην εισβολή της Ρωσίας. Αυτή η θέση τεκμηριώνεται από δύο επιχειρήματα:

1. Αν μιλάμε για proxy war, υπονοούμε ότι το Ουκρανικό κράτος και ο Ουκρανικός λαός είναι απλώς «μαριονέτες της Δύσης». Στην πραγματικότητα όμως, η Ουκρανία έχει τη δική της εκπροσώπηση. Πέρα από το γεγονός ότι εμείς, ως αναρχικοί, προσπαθούμε πάντα να βλέπουμε τη βούληση των αδύναμων και καταπιεσμένων, αυτή η εκπροσώπηση έχει αποδειχθεί στη πράξη. Σήμερα, γνωρίζουμε ότι στην αρχή του πολέμου, οι δυτικοί πολιτικοί ηγέτες ήταν σίγουροι για την επικείμενη επιτυχία της Ρωσίας. Επομένως, για παράδειγμα, δεν υπήρχαν σοβαρές προμήθειες όπλων και ο Μπάιντεν προσέφερε στον Ζελένσκι «ασφαλή διαφυγή». Οι «ισχυροί του κόσμου» είχαν αποφασίσει τα πάντα εκ των προτέρων, αλλά η βούληση του Ουκρανικού λαού τούς χάλασε τα σχέδια.

2. Η ενεργός συμμετοχή του λαού είναι η δεύτερη συνιστώσα της έννοιας του «λαϊκού πολέμου». Από την πλευρά της Ρωσίας, έχουμε επαγγελματίες στρατιωτικούς που πολεμούν με την παθητική υποστήριξη της πλειοψηφίας του κόσμου. Από την πλευρά της Ουκρανίας, όλη η κοινωνία έχει συσπειρωθεί και συμμετέχει ενεργά στην αντίσταση. Αυτό επιβεβαιώνεται από πολλές μελέτες και γεγονότα: από την αύξηση των δωρεών σε χρήματα για τις ανάγκες του στρατού και τις τεράστιες ουρές για να ενταχθούν στην πολιτοφυλακή μέχρι το μαζικό κίνημα εθελοντών. Επίσης, αυτή η κοινωνική συνοχή δεν είναι αποτέλεσμα κάποιας милитаристικής προπαγάνδας αλλά μια φυσική απάντηση σε μια ένοπλη εισβολή, την επιθυμία να προστατεύει κανείς τη ζωή και τη σωματική του ασφάλεια καθώς και τις πολιτικές ελευθερίες που κερδήθηκαν σε προηγούμενους αγώνες. Σε αυτή την περίπτωση, ο Ουκρανικός λαός καθορίζει τη θέση που πήραν οι Αρχές και όχι το αντίστροφο.

Σχετικά με τα αίτια του πολέμου

Το Κρεμλίνο πλασάρει την επιθετικότητα υπό τη μεταμφίεση του αγώνα κατά του ουκρανικού ναζισμού, αλλά αυτό είναι μόνο ένα ιδεολογικό προπέτασμα. Το να μιλάμε για κυριαρχία της ακροδεξιάς στην Ουκρανία είναι μεγάλη υπερβολή. Μπορεί να είχαν κυριαρχήσει στους δρόμους και να εκπροσωπούνταν σε ορισμένα κρατικά όργανα αλλά την συντριπτική επιρροή σε όλους τους κρατικούς θεσμούς, στα μέσα ενημέρωσης και στη κοινή γνώμη την απολάμβαναν οι φιλελεύθερες δημοκρατικές δυνάμεις.

Ένας από τους κύριους λόγους για τον πόλεμο είναι ο μεγαλύτερος αριθμός πολιτικών ελευθεριών στην Ουκρανία σε σύγκριση με τη Ρωσία. Η Ουκρανία αποτελεί ένα παράδειγμα στην περιοχή ενός εναλλακτικού κράτους και μιας επιτυχούς ανατροπής της κυβέρνησης. Επιπλέον, η άρχουσα ελίτ στη Ρωσία κατανοεί ότι όταν ξεσπάσει μια επανάσταση στη χώρα

τους και θελήσουν να την καταστείλουν με ένοπλες δυνάμεις, η πολιτισμικά κοντινή Ουκρανία μπορεί να γίνει ένας σημαντικός σύμμαχος των εξεγερμένων Ρώσων. Πολλοί από τους συντρόφους μας που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τη Ρωσία και τη Λευκορωσία βρήκαν καταφύγιο στην Ουκρανία και τη θεώρησαν ένα μέρος όπου θα μπορούσαν να συνεχίσουν τον αγώνα τους ενάντια στα αυταρχικά καθεστώτα στις χώρες τους.

Ο δεύτερος λόγος της επιθετικότητας είναι η ιμπεριαλιστική και ρεβανσιστική λογική. Η ρωσική ελίτ θεωρεί πως όλα τα εδάφη που υπήρξαν ποτέ μέρος της Ρωσίας ή της ΕΣΣΔ είναι δική της κληρονομιά ή μια ζώνη όπου πρέπει να δημιουργηθούν κράτη-δορυφόροι. Η Ρωσία έχει πραγματοποιήσει στρατιωτικές επιχειρήσεις στο παρελθόν, χρησιμοποιώντας την τακτική της δημιουργίας «εστιών» που εμποδίζουν την ανάπτυξη γειτονικών χωρών που βρίσκονται έξω από τον έλεγχο του Κρεμλίνου πχ: στη Μολδαβία, στη Γεωργία και την Ουκρανία πριν από το 2022. Αυτή η τακτική χρησιμοποιήθηκε λόγω έλλειψης πολιτικής ισχύος. Με τη συσσώρευση των οικονομικών πόρων και την ανάπτυξη του στρατιωτικού-βιομηχανικού συμπλέγματος, η Ρωσία έχει περάσει σε μια νέα τακτική ενός επιθετικού πολέμου πλήρους κλίμακας.

Επιπλέον, ο πόλεμος παραμένει ιστορικά μια κοινή ληστεία και ο Πούτιν υπολογίζει στην κατάσχεση πόρων και επιχειρήσεων του γεωργικού, ενεργειακού και βιομηχανικού συμπλέγματος της Ουκρανίας. Υπό αυτή την έννοια, η ρωσική ελίτ είναι το πνευματικό τέκνο της καπιταλιστικής επεκτατικής λογικής, εξίσου χαρακτηριστική των δυτικών πολιτικών ελίτ.

Ο ιμπεριαλισμός της Ρωσίας και του ΝΑΤΟ

Αυτά τα τρία σημεία ενδιαφέροντος από την πλευρά της ρωσικής κυβέρνησης αποτελούν τη βάση του πολέμου. Η υλοποίησή τους έρχεται σε αντίθεση με τα ιμπεριαλιστικά συμφέροντα κάποιων δυτικών χωρών. Ας σταθούμε χωριστά

στην αντιπαράθεση Ρωσίας-NATO.

Γνωρίζουμε καλά την ιστορία των αιματηρών συγκρούσεων που έχουν εξαπολύσει οι χώρες του NATO και δεν αμφιβάλλουμε για τις εγκληματικές τους προθέσεις σήμερα. Επιπλέον, μπορούμε να δούμε ότι οι δυτικοί πολιτικοί ευθύνονται εν μέρει για τον πόλεμο. Εξάλλου, δεν ήταν ο Πούτιν που είχε την ιδέα να λύσει τα ζητήματα με βία, εκβιασμούς, εξαπάτηση και δωροδοκία. Στην πραγματικότητα, απλώς αποδέχεται και διαιωνίζει τους κανόνες του παιχνιδιού με τους οποίους λειτουργούν οι πολιτικοί σε όλο τον κόσμο. Ακόμη και τώρα βλέπουμε τη συνέχιση αυτής της προσέγγισης όταν δυτικές εταιρίες πετρελαίου και φυσικού αερίου συνεχίζουν να χρηματοδοτούν τον Πούτιν και οπαδοί της «ρεαλιστικής» προσέγγισης προτείνουν στους Ουκρανούς να παραδοθούν στην κατοχή. Καταδικάζουμε μια τέτοια πολιτική η οποία βασίζεται στην απληστία και τον φόβο της απώλειας της εξουσίας. Ταυτόχρονα, ελπίζουμε σε μια πίεση των ευρωπαϊκών λαών που θα αναγκάσει τις κυβερνήσεις τους να παράσχουν πραγματική στρατιωτική βοήθεια στην Ουκρανία και να εγκαταλείψουν τις αξιώσεις για αποικιακό έλεγχο στη χώρα. Επιπλέον, θεωρούμε ότι η ίδια η κατάσταση κατά την οποία η Ουκρανία, που αντιτίθεται στον ρωσικό ιμπεριαλισμό, χρειάζεται έναν ισχυρό σύμμαχο, αποτελεί μια θλιβερή πραγματικότητα του παγκόσμιου συστήματος ανισότητας.

Έχουμε επίγνωση των οικονομικών και στρατιωτικών συμφερόντων των δυτικών ελίτ στην περιοχή μας και αντιτασσόμαστε κατηγορηματικά στην επέκταση του NATO προς τα ανατολικά. Σε άλλα μέρη, το NATO δρα με στρατιωτική παρουσία αλλά στην περιοχή μας τις τελευταίες δεκαετίες, οι δυτικές χώρες χρησιμοποιούν τη μέθοδο της λεγόμενης «ήπιας ισχύος». Η Ρωσία χρησιμοποιεί επίσης αυτή τη στρατηγική, καθώς θέτει τις γειτονικές χώρες σε οικονομική εξάρτηση και εξαγει τον πολιτισμό της εδώ. Αλλά η κύρια μέθοδος του Κρεμλίνου στην περιοχή είναι η ωμή αστυνομική και στρατιωτική βία. Δεν μπορούμε να

ταυτίσουμε τις δύο αυτές προσεγγίσεις. Στην περίπτωση της «ήπιας ισχύος» των χωρών του ΝΑΤΟ, παραμένουμε εξαπατημένοι και εξαθλιωμένοι, στην περίπτωση της «ωμής βίας» του Κρεμλίνου, βρισκόμαστε ξυλοκοπημένοι, ριγμένοι στη φυλακή ή σκοτωμένοι από επιθέσεις με ρουκέτες.

Γενικά, δεν έχουμε αυταπάτες για τον ΝΑΤΟικό ιμπεριαλισμό, αλλά στην περιοχή μας, ο κύριος εχθρός εδώ και τώρα είναι ο ρωσικός ιμπεριαλισμός.

Ως αναρχικοί από τη Λευκορωσία, βλέπουμε τη ρωσική κυβέρνηση ως έναν «χωροφύλακα επαναστάσεων» για την περιοχή. Η ήττα της εξέγερσης του 2020 στη χώρα μας οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην υποστήριξη του Πούτιν στο καθεστώς του Λουκασένκο. Είδαμε το ίδιο και στο Καζακστάν. Σε τέτοιες εξεγέρσεις, το Κρεμλίνο βλέπει αποκλειστικά υποκίνηση από την Δύση και δεν μπορεί να πιστέψει ότι μπορούν να οργανωθούν από την κοινωνία για τα δικά της συμφέροντα. Σε περίπτωση στρατιωτικής ήττας της Ρωσίας, ελπίζουμε ότι η ισχύς του Πούτιν θα κλονιστεί και ο βασικός πυλώνας του αυταρχισμού στην περιοχή θα καταστραφεί.

Γιατί υποστηρίζουμε την Ουκρανία

Τι θα συμβεί αν χάσει τον πόλεμο η Ουκρανία; Πρώτον, η Ουκρανία δεν θα χάσει.

Αλλά αν συμβεί κάτι τέτοιο, το κύριο αποτέλεσμα θα είναι η γενοκτονία της ουκρανικής κοινωνίας. Επιπλέον, βλέπουμε δύο σενάρια:

1. Η νίκη του Κρεμλίνου μπορεί να σημαίνει περαιτέρω επιθετικότητα κατά της Πολωνίας και των χωρών της Βαλτικής, και πιθανώς το ξέσπασμα ενός παγκοσμίου πολέμου και μιας πυρηνικής σύγκρουσης. Εάν οι δυτικές χώρες δεν υποστηρίξουν επαρκώς την Ουκρανία, ο Πούτιν θα το δει αυτό ως αδυναμία, θα δει την επιτυχία της στρατηγικής του και θα θελήσει να προχωρήσει.

2. Ανδενκλιμακωθεί(ηεπιθετικότητα),θαγίνουμεμάρτυρες ενός νέου Σιδηρού Παραπετάσματος. Ο αυταρχισμός στην περιοχή μας θα ενισχυθεί για δεκαετίες και οι λαοί της Λευκορωσίας, της Ρωσίας και του κατεχόμενου τμήματος της Ουκρανίας θα είναι καταδικασμένοι στη φτώχεια και την αστυνομική τρομοκρατία. Έχουμε ζήσει στη Λευκορωσία και γνωρίζουμε τι σημαίνει μια δικτατορία, πώς μοιάζει μια μαζική και βίαιη καταστολή της δυσaréσκειας. Δεν ευχόμεστε μια τέτοια μοίρα σε κανέναν και στηρίζουμε όσους αντιστέκονται σε αυτήν.

Αντιθέτως, τι θα γίνει αν κερδίσει η Ουκρανία; Το καθεστώς του Πούτιν θα κλονιστεί σοβαρά και θα συμπαρασύρει μαζί του τα αυταρχικά καθεστώτα των γειτονικών χωρών. Κάτι τέτοιο θα ανοίξει νέες ευκαιρίες για τη διεύρυνση των πολιτικών ελευθεριών και την εμφάνιση νέων οικονομικών μορφών και τρόπων πολιτικής συμμετοχής. Η ενδυνάμωση της κοινωνίας και η αποδυνάμωση του κράτους θα αποτελέσουν πραγματική ευκαιρία για αντικρατικούς μετασχηματισμούς στην περιοχή.

Επομένως, δεν υποστηρίζουμε πραγματιστικές τακτικές του «μικρότερου κακού» ή κάποιας άλλης μορφή συμβιβαστικής πολιτικής. Ακολουθούμε μια πολιτική αξιών. Στην προκειμένη περίπτωση, βάζουμε την αξία της ζωής και τη σωματική ασφάλεια των ανθρώπων σε πρώτη προτεραιότητα. Αυτή η επιλογή μάς οδηγεί στο να στηρίξουμε την Ουκρανία. Δεν μπορούμε να ανεχτούμε δεκάδες χιλιάδες νεκρούς και εκατομμύρια ανάπηρες ζωές, σε περίπτωση νίκης της Ρωσίας. Γνωρίζουμε ότι μια τέτοια νίκη θα ενισχύσει τις δικτατορίες στην περιοχή και θα διαιωνίσει για δεκαετίες τον τρόπο που υφίσταται καθημερινά ο λαός της Λευκορωσίας και της Ρωσίας. Επομένως, θέλουμε την ήττα της Ρωσίας και τη νίκη της Ουκρανίας.

Η συμμετοχή των αναρχικών στον πόλεμο

Από τις πρώτες μέρες της εισβολής, οι αναρχικοί έχουν επιλέξει να εμπλακούν στην αντίσταση. Ορισμένοι/ες σύντροφοι/σες δημιούργησε διεθνείς πρωτοβουλίες αλληλοβοήθειας για την υλική υποστήριξη αντιεξουσιαστών μαχητών και αμάχων που επλήγησαν από τον πόλεμο. Ένα άλλο κομμάτι επέλεξε να δράσει εντός της Εδαφικής Άμυνας και άλλων μονάδων των Ένοπλων Δυνάμεων της Ουκρανίας.

Συμμετέχοντας σε αυτόν τον πόλεμο, οι αναρχικοί αντιστέκονται στην ιμπεριαλιστική εισβολή και τα σχετικά εγκλήματα πολέμου και τις μορφές γενοκτονίας. Δηλαδή, στις πιο αποκρουστικές και βίαιες μορφές εξουσίας.

Κατανοούμε ότι η ένταξη σε κρατικές δομές αποτελεί μια απόκλιση από την αναρχική παράδοση, αλλά υποστηρίζουμε αυτή την απόφαση των συντρόφων μας. Αυτός είναι ο μόνος δυνατός τρόπος σε αυτό το στάδιο να προσφέρουμε ένοπλη αντίσταση στην εισβολή και να προωθήσουμε την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του αναρχισμού στην περιοχή. Όποτε μπορούμε βοηθάμε τέτοιους μαχητές και ενθαρρύνουμε και άλλους να το κάνουν. Υποστηρίζουμε επίσης και άλλους, μη στρατιωτικούς, τρόπους αντίστασης στη ρωσική επιθετικότητα.

Εάν οι αναρχικοί αποφάσιζαν να ενεργήσουν ως αυτόνομη ένοπλη μονάδα στο έδαφος της Ουκρανίας απλώς θα καταστρέφονταν. Ειδικά στην αρχή του πολέμου, όταν στις πόλεις δρούσαν πολλές ομάδες εφόδου, υπήρχαν συχνά περιπτώσεις φιλικών πυρών από τον Ουκρανικό στρατό. Μια μη καταχωρημένη ομάδα με άγνωστα σύμβολα θα έπεφτε σίγουρα σε αυτή την παγίδα. Επιπλέον, την εποχή που ξέσπασε ο πόλεμος, οι αναρχικοί δεν είχαν τις απαραίτητες δεξιότητες, την υλική υποστήριξη αλλά και τα όπλα για να σχηματίσουν μια αυτόνομη δύναμη.

Η συμμετοχή σε στρατιωτικές επιχειρήσεις σου επιτρέπει να αποκτήσεις τους απαραίτητους πόρους και τις δεξιότητες για μελλοντική οργάνωση και η συμμετοχή στην εθνική αντίσταση δίνει πρόσθετη επιρροή στους αναρχικούς για την προώθηση των συμφερόντων των καταπιεσμένων στρωμάτων της κοινωνίας και την αντίσταση στις αρνητικές τάσεις.

Μια εναλλακτική τακτική θα μπορούσε να είναι η φυγή και υποστηρίζουμε όσους την εφάρμοσαν. Ταυτόχρονα όμως, πολλοί άνδρες, φτωχοί ή άτομα που απλώς δεν μπορούν να αφήσουν πίσω τους άρρωστους συγγενείς, ή τα ζώα τους, στερούνται ένα τέτοιο προνόμιο. Γι' αυτούς, το να μην αντισταθούν σημαίνει να αποδεχθούν μια ζωή υπό κατοχή. Για τους πολιτικούς ακτιβιστές -και ιδιαίτερα για τους αναρχικούς- κατοχή σημαίνει εγγυημένη φυλάκιση ή θάνατο.

Επίσης, εμείς, ως πρόσφυγες από τη Λευκορωσία, θεωρούμε ότι η φυγή είναι η χειρότερη επιλογή, όχι η καλύτερη. Ο πόλεμος δεν αποτελεί μια φυσική καταστροφή από την οποία μπορεί κανείς απλώς να ξεφύγει. Έτσι, αν υπάρχει μια ευκαιρία να συνεχίσεις να αντιστέκεσαι, είναι καλύτερα να το κάνεις εκεί που βρίσκεσαι.

Η Λευκορωσία και ο πόλεμος στην Ουκρανία

Παρά την «αντιναζιστική» ρητορική του καθεστώτος της Λευκορωσίας, το κράτος αναπτύσσει όλο και περισσότερο φασιστικά χαρακτηριστικά:

- τη λατρεία της ωμής βίας και τη μετατροπή της φυσικής βίας στον μοναδικό πυλώνα της κρατικής υπόστασης, έναν κυρίαρχο λόγο για τον εξωτερικό εχθρό
- τη στρατιωτικοποίηση των κρατικών θεσμών: οι δυνάμεις ασφαλείας βρίσκονται σε θέσεις-κλειδιά, για παράδειγμα, στο Συμβούλιο της Ασφάλειας το οποίο δημιουργήθηκε για να αναλάβει την εξουσία σε περίπτωση που πεθάνει ο Λουκασένκο

- τακτικές στρατιωτικές ασκήσεις που συνοδεύονται από επιθετική ρητορική, αγορά νέων όπλων, αύξηση του μεγέθους του στρατού
- συγχώνευση μεγάλου κεφαλαίου και κράτους
- μια ρητορική για τη συγχώνευση κράτους και κοινωνίας, υπονοώντας ότι το δεύτερο είναι αδύνατο χωρίς το πρώτο
- κρατικός έλεγχος στη πολιτισμική σφαίρα καθώς και στα μέσα ενημέρωσης.

Δεδομένης της φύσης του καθεστώτος και της εξάρτησης του Λουκασένκο από το Κρεμλίνο, η υποστήριξή του στη ρώσικη επιθετικότητα φαίνεται λογική.

Την ίδια στιγμή, τα αντιπολεμικά αισθήματα είναι έντονα στη λευκορωσική κοινωνία. Ακόμη και με δεδομένη την ισχύ του κατασταλτικού μηχανισμού, υπάρχουν άτομα που προχωράνε σε εκτεταμένες δράσεις: σαμποτάζ στους σιδηροδρόμους, δημοσίευση πληροφοριών και απο-ανωνυμοποίηση του στρατού, διαδηλώσεις την ημέρα του δημοψηφίσματος και πολυάριθμες συμβολικές παρεμβάσεις με αφίσες, φυλλάδια και γκράφιτι. Πολλοί Λευκορώσοι έχουν γίνει εθελοντές στον ουκρανικό στρατό. Οι λευκορώσοι που βρίσκονται στο εξωτερικό έχουν ενταχθεί ενεργά στο διεθνές δίκτυο εθελοντικής υποστήριξης του ουκρανικού λαού.

Στεκόμαστε αλληλέγγυοι σε τέτοιες ενέργειες και πρωτοβουλίες και πιστεύουμε ότι η συμβολή μας στη νίκη της Ουκρανίας είναι είναι πιθανότατα μια συμβολή στη δική μας νίκη επί του καθεστώτος Λουκασένκα.

Βασικοί τομείς πολιτικής πάλης στο πλαίσιο του πολέμου

Στα πλαίσια του πολέμου, το κύριο καθήκον μας είναι η καθολική υποστήριξη του ουκρανικού λαού. Επιπλέον,

ορισμένοι στόχοι είναι σημαντικοί για εμάς ως μέρος της λευκορωσικής διασποράς στην Πολωνία:

1. Υπό τη μαζική αντίσταση και εξέγερση των λαών της Ρωσίας και της Λευκορωσίας καθώς και με την αύξηση των οικονομικών απωλειών, το Κρεμλίνο μπορεί να σταματήσει την εισβολή. Συνεπώς, είναι σημαντικό να υποστηρίξουμε την αντιπολεμική αντίσταση και τα αναρχικά κινήματα σε αυτές τις χώρες. Είναι επίσης απαραίτητο να κατευθύνουμε τις προσπάθειές μας στο να διασφαλιστεί ότι ο στρατός της Λευκορωσίας δεν θα μπει στον πόλεμο ή τουλάχιστον να το καθυστερήσουμε όσο το δυνατόν περισσότερο. Αυτό απαιτεί ενεργή εκστρατεία μεταξύ των ατόμων που είναι σε στρατεύσιμη ηλικία καθώς και βοήθεια διαφυγής για όσα άτομα δεν θέλουν να συμμετάσχουν στον πόλεμο στην πλευρά του επιτιθέμενου.
2. Θεωρούμε επίσης σωστό να επικρίνουμε τους εθνικισμούς που προκαλούν την ανάπτυξη της ξενοφοβίας σε όλη την περιοχή. Χρειάζονται εκστρατείες ευαισθητοποίησης όπου θα εξηγείται η διαφορά μεταξύ κοινωνίας και κράτους, ειδικά σε συνθήκες απολυταρχίας και καθεστώτων με αυξανόμενα στοιχεία φασισμού.
3. Μεταξύ της διασποράς, παρατηρούμε αμέριστη υποστήριξη για τα Λευκορωσικά τάγματα, επομένως είναι σημαντικό να διαδοθούν πλατιά οι αναρχικές ιδέες σε αντίθεση με αυτές διαφόρων δεξιών ρευμάτων που έχουν σηκώσει κεφάλι. Αυτό είναι σημαντικό ώστε οι μελλοντικές πολιτικές αλλαγές στη Λευκορωσία να βασίζονται μάλλον στις ιδέες της επέκτασης των ατομικών και συλλογικών ελευθεριών παρά σε εθνικιστικούς μύθους.
4. Είναι επίσης σημαντικό να προετοιμαστούμε για πόλεμο στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναπτύσσοντας γνώσεις και δεξιότητες που αυξάνουν την αυτονομία των ατόμων και των συλλογικοτήτων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.